

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Sectio V. De Absolutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

SECTIO V.

DE
ABSOLUTIONE.

Quamvis autem absolutio Sacerdotis alieni beneficii sit dispensatio, tamen non est solum nudum ministerium vel annuntiandi Evangelium, vel declarandi remissa esse peccata, sed adinstar actus judicialis, quo ab ipso velut a iudice sententia pronuntiatur; atque ideo non debet pœnitens adeo sibi de sua ipsius fide blandiri, ut etiam si nulla illi adsit contritio, aut Sacerdoti animus serio agendi & vere absolvendi desit, putet tamen se propter suam solam fidem vere & coram Deo esse absolutum: nec enim fides sine Pœnitentia remissionem ullam peccatorum præstaret, nec is esset nisi salutis suæ negligentissimus, qui Sacerdotem joco se absolventem cognosceret, & non alium serio agentem sedulo requireret (Trid. Sess. cap. 6.). Reflexionum

CAPUT I.

Laxæ de absolutione referuntur sententiæ.

Falso profecto asseritur, absolutionem a Confessione semper esse separandam, & differendam, sed falso quoque & periculose affirmatur, numquam absolutionem esse differendam, & debere Confessarium semper pœnitentem absolvere.

re, ubi confessionem ejus audivit, quamvis pœnitenti deesse contritionem cernat, & propositum de cætero non peccandi, imo denuo peccaturum ipsum prævideat. Novi tamen quidam Casuistæ id docent; & dicunt, si pœnitens se a peccato cessaturum promittat, absolvi posse non obstante peccandi consuetudine, & quamvis pœnitens ipse in vetera crimina lapsurum denuo se timeat.

Addit alius Casuista, posse pœnitentem absolvi, qui in idem crimen sæpius est relapsus, quin ipsi præcipiatur, ut peccandi occasionem deferat, & quin ipsemet ab ea se discessurum proponat; & satis esse, si Confessarius emendationem aliquam sperare possit. At expresse alter ait, pœnitentem, qui coram Confessario a peccatis se cessaturum promittit, dignum esse qui absolutionem accipiat, *toties quoties illam petit, quantumcumque nulla notetur emendatio.* En ridiculam rationem, qua hæc doctrina stabiliri potuit huic pœnitenti prima vice dari absolutio; ergo eidem poterit iterum conferri (a).

Alius inquit, posse illum absolvi, qui probabilem opinionem sequitur, licet oppositam sequatur Confessarius; imo ulterius quidam progrediens ait, quamvis Confessarius sive ordinarius sive delegatus pœnitentis opinionem de se improbabilem penitus judicet, teneri tamen ad absolutionem pœnitenti impartendam. Objicit sibi metipso hic Casuista, Confessarium esse pœnitentis superiorem, ac proinde teneri pœnitentem suam opinionem deserere, ut Confessarius

(a) Eadem docet Vir apostolicus *de Officio Jud. S. 11.*

opinionem sectetur. Respondet, Confessarium non esse absolute pœnitentis superiorem, nec posse in omnibus pœnitenti præcipere, sed id solum jubere, quod ad peccata in Confessione exposita attinet. Hoc pacto judicis auctoritas Confessario eripitur, imo id efficitur, ut ab ore rei sententiam a se ferendam accipiat. Quamvis Confessarius non sit absolute & in omnibus pœnitentis Superior, tamen ex suo officio jurisdictionem supra pœnitentem habet, quantum attinet ad peccata, quorum se pœnitens accusavit. Quis autem huic exercendæ jurisdictioni erit locus, si postquam pœnitens Sacerdoti sua peccata detexit, hujus judicio se subicere non teneatur quoad peccatorum qualitatem, remedium convenientiam, temporis opportunitatem, cæterasque dispositiones ad absolutionem obtinendam necessarias?

Attamen Casuista quidam docet, sub mortali peccato teneri Confessarium ad absolutionem pœnitenti impartendam. Alius inquit, posse semper Confessarium, imo teneri contra propriam opinionem pœnitentem absolvere, quando pœnitens probabilem opinionem sequitur; nam secus severitate sua pœnitentem impelleret ad peccata sua alteri denuo confitenda.

Addit alius, posse & debere Confessarium probabilem pœnitentis sequi, licet propria opinio sit probabilior. Et quamvis in sæcularibus negotiis Judex & Medicus probabiliorem opinionem sequi teneantur, Confessarium tamen ad hanc sequendam non teneri; quia in hoc nego-

tio sufficit, ut pœnitens juxta probabilem opi-
 nionem dispositiones habeat ad accipiendam
 gratiam necessarias, ideoque tenetur sub mortali
 Confessarius pœnitentis opinionem sequi, illicque
 absolutionem impertiri. Porro secundum hunc
 Auctorem oportet, ut hæc opinio sit probabilis
 vel propter rationes, quibus innitur, vel pro-
 pter illorum auctoritatem, qui eandem docent.
 Si pœnitentis opinio utraque probabilitate caret,
 & pœnitenti dumtaxat videtur probabilis, caveat
 Confessarius ne quid temere agat, vel statuat:
 videat an Doctor aliquis eandem sententiam do-
 cuerit, quem si reperit, illam sequatur. Est
 Probabilistarum axioma, morum ducem sequi
 unum Auctorem, qui falli facile potest aut ex
 ignorantia, aut ex malitia (a).

Erro-

(a) Omnes istæ laxitates in sequentibus, quas
 summa Sedes protrixit, propositionibus veluti in
 compendio continentur. Prima ista est: Non est
 obligandus concubinarius ad ejiciendam concubinam,
 si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubina-
 rii vulgo Regalo, dum deficiente illa nimis ager
 ageret vitam, & alicæ epulæ sædio magno concubi-
 narium afficerent, & alia famula nimis difficile in-
 veniretur. Est 41. inter damnatas ab Alexandro
 VII. Altera: Licet sacramentaliter absolvere de-
 midiate tantum confessos, ratione magni concursus
 pœnitentium; qualis potest contingere in die magno
 alicujus Festivitatæ, aut indulgentiæ, Est Num. 50.
 inter damnat. ab Innocentio XI. Tertia: Pœni-
 tenti habenti consuetudinem peccandi contra legem
 Dei, naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes
 nulla appareat, nec est neganda, nec differenda ab-
 solutio, dummodo ore proferat se dolere, & pro-
 ponere

Errores hi omnes adeo Concilii textui, anti-
quis Doctoribus, rectaeque rationi sunt contra-
rii, ut iis refutandis non sit immorandum. Nos
in nostra Diocesi illos prohibuimus, eosdemque
seclari Confessariis interdiximus, tamquam er-
roneos, & Pœnitentiæ Sacramentum destruentes.

CAPUT II.

*Genuinae de absolutione referuntur
Regulae.*

Quamvis in præcedentibus sancti Tridentini
Concilii capitibus, & in nostris Reflexioni-
bus satis expressæ sint veritates, quibus manu-
ducti Confessarii Pœnitentiæ Sacramentum rite
valeant administrare; attamen operæ pretium
facturum me duxi, si nonnulla ad praxim spe-
ctantia addam, ne Sacramentum, quod ad de-
lenda & cohibenda peccata Christus instituit, ex
ministerum vitio in peccatorum fomitem, &
pœnitentium perniciem vertatur.

I. Caveant Confessarii, ne Pœnitentiæ Sacra-
mentum mutilum reddant, dum de peccatorum
con-

ponere emendationem. Num. 60. Quarta: Po-
test aliquando absolvi, qui in proxima occasione pec-
candi versatur, quam potest & non vult omittere,
quinimo directe, & ex proposito quærit, aut ei se
ingerit. Num. 61. Quinta: Absolutionis capax
est homo, quantumvis laboret ignorantia My-
steriorum fidei, & etiamsi per negligentiam
etiam culpabilem nesciat mysterium SS. Trinitatis,
& Incarnationis D. N. Jesu Christi. Est Num. 64,
inter damnatas ab eodem.

confessione unice sunt solliciti; sed pœnitentis dolorem examinent, frequentes in eadem peccata lapsus considerent, praves consuetudines, occasiones proximas, & restitutiones faciendas, nec facilitate nimia quibuslibet absolutionem toties impertiantur, quoties hanc petunt: id enim Agathense Concilium expresse prohibet.

2. Noverint, se potestatem habere dimittendi peccata, & retinendi, & quemadmodum curata retinere peccata sævum esset & crudele, in nimiam quælibet dimittendi peccata facilitatem longe esse periculosam. Nimia hæc facilitas Christianæ religionis puritatem destruit, viamque peccatis omnibus sternit, in qua hominum cupiditas est prona. Etenim ex hac facilitate fidelium prava vivendi licentia promanat; nam plerique putant satis ad veniam impetrandam esse, si peccata sua tamquam historiam Confessio recitent, nec sibi ultra agendum quidquam superesse. Si verum id esset, errassent sancti Patres, quando pœnitentiam, ut sanctum Tridentinum Concilium testatur, laboriosum Baptismum appellarunt. Quis enim labor est peccata sua homini confiteri, qui eadem alteri revelare nunquam potest; præsertim ubi peccator ex peccandi consuetudine erubescere jam nescit, imo velut aquam iniquitatem bibit, & de ea gloriatur.

3. Proximas occasiones examinent, ne in ipsis pœnitentes suos delinquant, dum citius quam par est illos absolvunt. Peccati mortalis occasionem, quam fugere ille debet, qui veram pœnitentiam agere & se vere emendare cupit, illam

illam voco, quæ peccati est causa, vel quia de se ad peccatum inducit, vel quia ex prava consuetudine pœnitens erga illam ita est affectus, ut Confessarius prudenter iudicet pœnitentem nunquam a peccando cessaturum, donec in eadem occasione permaneat. Exempli gratia, si quis domi suæ sceminam detineat, cum qua peccare consuevit, hæc est occasio, quæ suapte natura ad peccandum impellit; numquam proinde Confessarius absolvere illum debet, qui concubinam suam domo non ejicit. Enormis error est cum Casuista quodam asserere, non esse necessario occasionem deserendam, si quis semel aut bis in mense cum concubina peccet; quasi unicum mortale peccatum res esset parvi momenti; & peccatorum dumtaxat numerus, non qualitas esset attendenda. Contingere tamen potest, ut nequeat pœnitens statim a peccati complice separari, quemadmodum inter consanguineos una habitantes evenit: hoc casu Confessarius, si veræ contritionis signa in pœnitente conspicit, verumque se emendandi propositum, animoque ad obediendum paratum, postquam per aliquod tempus illum probaverit, potest eundem absolvere. Attamen pœnitenti præcipiat, ne umquam solus cum peccati sui complice moretur, ut juxta vires pœnitentiæ opera exercent, eleemosynas largiatur, preces aliquot noctu præsertim pronus recitet, & præcipue ut sæpius peccata sua confiteatur. Quod si hæc renuat exequi, & post promissiones suas in eadem peccata relabatur, absolutionem Confessarius ipsi neget, donec revera ab occasione recedat. Dei autem honorem,

rem,

rem, & pœnitentis salutem magis curet Confessarius, quam vulgi sermones, aut temporali pœnitentis incommoda, quæ vitæ æternæ, & rectæ Sacramenti Pœnitentiæ administrationi sunt postponenda. Multa tamen prudentia hic est opus, & Episcopos, vel pios doctosque viros consulere expedit, ut vitetur scandalum, & pœnitentis fama, quantum fieri potest, illæsi feruetur.

4. Secundi generis occasiones non sunt natura sua prævæ, sed solum quoad personam aliquam, quemadmodum pro plerisque sunt officia quædam, in quibus jamdiu peccant, & probabiliter peccare pergunt. Debet in hisce casibus absolutionem differre Confessarius, & pœnitenti, qui jam a pluribus annis in eadem recidit peccata, præcipere, ut officium illud deserat, quod sibi peccandi occasionem præbet; ipsamque monere debet, ut Dei gloriam, æternamque salutem, hominum judicio, propriisque commodis anteferat. Christus enim aperte ait in Evangelio: *Si pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & projice abs te: si oculus tuus scandalizat te, erue eum, & projice abs te* (Matth. 18.) hisce verbis nos admonens, ut omnia illa vitemus, quæ nos ad peccatum trahunt, & a gloria cælesti excludunt, quamvis utilia ea nobis videantur, & tamquam pes aut oculus necessaria. Apostoli post suam vocationem piscati sunt, quia innocens erat piscatio; at sanctus Matthæus publicani officium dimisit, nec ad telonium rediit, ut peccandi periculum vitaret. Lateranense

generale Concilium sub Innocentio III. habitum ait, falsam illius esse pœnitentiam, qui negotium aut officium, quod peccandi occasionem præbet, non dimittit (*Can. 21.*).

In Romano Concilio habito sub Gregorio VII. ita Patres loquuntur: „ Si miles, aut mercator, vel alius quilibet, qui sine peccato officium suum exercere nequit, post multa peccata ad pœnitentiam accedat, noverit se veram pœnitentiam agere non posse, nisi ab eo negotio, aut officio recedat “.

Sanctus Gregorius magnus Papa pariter ait: *Sunt pleraque negotia, quæ sine peccatis exhiberi aut vix, aut nullatenus possunt. Quæ ergo ad peccatum implicant, ad hæc, necesse est, ut post conversionem animus non recurrat* (*hom. 24. in Evang.*).

5. Quoad ludos & voluptates, quæ suapte natura mortalis peccati non sunt occasio, quasdam tamen personas ad peccandum semper impellunt; si postquam pœnitens peccata sua pluries est confessus, & emendationem promisit, in eadem denuo relabitur, debet Confessarius absolutionem differre, donec pœnitens has occasiones deserat, & a culpis abstineat: quæ probatio plus minusve est protrahenda juxta pravam pœnitentis peccandi consuetudinem, aliasve circumstantias.

6. Si ad Confessarium pœnitens accedat, qui substantias suas illicitis artibus se lucratum confiteatur, quemadmodum monopolitæ & usurarii

rarii

rarii solent, qui populos opprimunt; non debet Sacerdos hunc absolvere, nisi paratum videat esse vere restituendum pro viribus, & juxta regulam jam expositas: sed si post multas promissiones poenitens non restituat, cum possit, huic neganda est absolutio, donec reapse restituerit.

7. Quilibet fidelis potiora christianæ Religionis mysteria scire debet, videlicet 1. unum Deum in tribus Personis existere; 2. secundam divinam Personam, nempe Filium, pro nostra salute carnem suscepisse, & in Cruce mortem oppetiisse, & a mortuis surrexisse; insuper in Eucharistia ejusdem corpus, sanguinem, animam, & Divinitatem suscipi. Præterea saltem quoad substantiam scire debet Dei & Ecclesiæ præcepta, & Orationem dominicam latino & vulgari idiomate. Si hæc poenitens ignorat, ipsum debet Confessarius instruere, si potest: vel ei præcipere, ut ab alio eadem discat: quod si discere negligat, illum non absolvat. Item si parentes & dominos Confessarius monuerit, ut filios suos vel famulos Fidei rudimenta doceant, illosque ad Dei & Ecclesiæ servanda præcepta hortentur, & inverecunde peccantes poenitentiam; parentes vero vel domini hujusmodi monitiones negligant, & officium suum exequi non emittant, absolutio ipsis est differenda, donec monitionibus pareant. Sux dioceseos Confessarius in suis Institutionibus id expresse præcipit sanctus Carolus Borromæus. Quoniam autem in Provincia frequenter proximi odium quorundam animos intime inficit, & conscientias letha-

iter fauciat, absolutionem Confessarius illis neget, qui fratri suo reconciliari recusant; hanc vero illis differre debet, qui reconciliationem sine causa differunt, cum statim reconciliari queant. Porro si ex gravi aliqua causa fieri reconciliatio statim nequeat, debet tamen pœnitens adversario suo veniam statim in corde suo tribuere, & actualem reconciliationem opportune se facturum promittere juxta prudentum monita & consilia. Exterioris reconciliationis formam Confessarius pœnitenti sub prudenter suggerat; magis tamen sit sollicitus, ut caritatis potius leges, quam urbanitatis serventur; & pœnitentem hortetur, ut juri potius suo aliquatenus cedat, quam jure summo agat, ne labiis solum, non autem ex corde inimico suo veniam tribuat.

Quoad fœminas, quæ luxum sectantur, & vestium pompa ac vanitate gaudent, modestiamque pene omnem & verecundiam abjiciunt, quamvis prava intentione carere se dicant, absolutio tamen ipsis est differenda, aut neganda: differenda illis est absolutio, ut corrigantur; neganda vero, si emendatione promissa adhuc in luxu & vanitate perseverant.

Tandem Confessarius absolutionem iis omnibus differat, quos probabiliter in eadem relapsuros peccata existimat, quamvis non amplius se peccaturos promittant; horum enim verbis fidem prudenter adhibere nequit, vereri imo debet, ne eosdem absolvens Christi sanguinem, cujus est dispensator, calcandum & polluendum tradat.